

Joanna Dronka, Marta Maro-Kulczycka, Joanna Terka

**Rekreacja ruchowa i turystyka aktywna studentów
kierunku turystyka i rekreacja
na Uniwersytecie Łódzkim**

Wstęp

Kierunek turystyka i rekreacja, prowadzony na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego, ma na celu – zgodnie ze standardami kształcenia przygotowanymi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Załącznik nr 108 do „Rozporządzenia...” – kształcenie osób przygotowanych do

organizowania pracy oraz podejmowania przedsięwzięć w sferze turystyki i rekreacji; przygotowania oferty turystycznej i rekreacyjnej dla różnych grup odbiorców.

Oprócz zajęć o charakterze teoretycznym, istotne są zajęcia praktyczne, mające na celu rozbudzić w studentach świadomość potrzeby uprawiania rekreacji ruchowej i turystyki.

Wydawać się może, że studenci tego typu kierunku powinni być bardziej niż inni studenci zainteresowani uprawianiem turystyki oraz rekreacji ruchowej. Zainteresowanie to powinno wynikać z jednej strony z osobistych predyspozycji studentów, z drugiej zaś – wpływu programu studiów. Czy tak jest naprawdę?

To pytanie stanowiło punkt wyjścia podjętych badań wśród studentów turystyki i rekreacji na Uniwersytecie. Ich głównym celem było określenie aktywności studentów I, II i III roku kierunku turystyka i rekreacja (TiR) w zakresie turystyki aktywnej i rekreacji ruchowej, jak również ustalenie wpływu studiów na tego typu aktywność badanych. Autorki postawiły sobie za cel uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy i w jakim stopniu studenci uprawiają turystykę aktywną i rekreację ruchową?

2. Jakie formy turystyki aktywnej i rekreacji ruchowej są najpopularniejsze wśród studentów?

3. Gdzie studenci uprawiają turystykę aktywną i rekreację ruchową?

4. Z kim studenci uprawiają turystykę aktywną i rekreację ruchową?

5. Kto jest organizatorem wyjazdów turystycznych studentów?

6. Czy studia na kierunku turystyka i rekreacja miały/mają jakikolwiek wpływ na podejmowanie przez studentów aktywności turystycznej?

Przed bliższą charakterystyką metodologii i wyników badań konieczne jest jednak omówienie podstawowych kwestii terminologicznych. Pierwszym pojęciem wymagającym wyjaśnienia jest „**rekreacja**”. R.D. Tauber i W. Siwiński (1999) uznają ją za

wyraz określonej postawy wobec własnego ciała, świadomą i aktywną troskę o swój rozwój, sprawność i zdrowie [...] umiejętność organizowania i spędzania czasu z największym pożytkiem dla zdrowia fizycznego i psychicznego.

Za jedną z form rekreacji uznaje się **rekreację ruchową**, którą T. Wołańska (1971) definiuje jako

wszystkie zajęcia o treści ruchowo-sportowej lub turystycznej, którym człowiek oddaje się z własnych chęci w czasie wolnym od obowiązków, dla wypoczynku, rozrywki i rozwoju własnej osobowości.

Pojęciem węższym od rekreacji jest „**turystyka**”, definiowana przez Światową Organizację Turystyki jako

ogół czynności osób, które podróżują i przebywają w celach wypoczynkowych, zawodowych lub innych nie dłużej niż rok bez przerwy poza swoim codziennym otoczeniem, z wyłączeniem wyjazdów, w których głównym celem jest działalność zarobkowa (Gołembski 2005).

Przedmiotem zainteresowania autorek artykułu jest w szczególności „**turystyka aktywna**”. W literaturze przedmiotu (np. Kurek 2007) można odnaleźć informacje, że termin ten stosowany jest zamiennie z terminem „turystyka kwalifikowana”, wprowadzonym w latach 50. XX w. przez PTTK w celu

wspólnego określenia nowych dziedzin turystyki wymagających specjalnego sprzętu i szczególnych umiejętności turysty.

Nie należy jednakże stawiać między tymi pojęciami znaku równości. Jak bowiem twierdzą T. Łobożewicz i G. Bieńczyk (2001), „**turystyka kwalifikowana**” jest najwyższą formą specjalizacji w wybranej dyscy-

plinie turystyki, której uprawianie wymaga specjalistycznego przygotowania, określonych umiejętności oraz nierzadko posiadania certyfikatów czy uprawnień. W.W. Gaworecki (1998) definiuje turystykę kwalifikowaną jako:

czasową, dobrowolną, wymagającą przygotowania kondycyjnego i zawodowo-turystycznego, częstą zmianę miejsca w przestrzeni, połączoną ze zmianą codziennego trybu życia, zaspokajaniem potrzeb ruchu i wysiłku fizycznego, osobistego kontaktu z innym środowiskiem społecznym, przyrodniczym i kulturowym oraz potrzeb informacyjno-poznawczych.

Turystykę aktywną można zaś uznać za pojęcie szersze, kładące nacisk przede wszystkim na fakt czynnego (związanego z ruchem, aktywnością fizyczną) spędzania wolnego czasu poza stałym miejscem zamieszkania. Dlatego też w niniejszym artykule dokonano rozdziału turystyki kwalifikowanej (potwierdzonej posiadaniem licencji, zezwoleń) od turystyki aktywnej, opierającej się na ruchu, ale niepotwierdzonej w sposób formalny.

Metodologia badań

Ankietowe badania audytoryjne zostały przeprowadzone w maju 2008 r. wśród studentów I, II i III roku kierunku turystyka i rekreacja na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego. Jako narzędzie badawcze zastosowano kwestionariusz ankiety, zawierający 3 pytania (zamknięte oraz otwarte) dotyczące turystyki aktywnej i rekreacji ruchowej, oraz metryczkę. W tabelach uwzględniono 13 form rekreacji ruchowej i 11 form turystyki aktywnej wraz z możliwością wpisania własnych propozycji. Założeniem były badania całościowe, jednak po zebraniu oraz weryfikacji materiału badania należy traktować jako sondaż.

Charakterystyka badanej zbiorowości. Ogółem przebadano 78 osób, w tym 55 kobiet. Najwięcej, bo 31 badanych studiowało na III roku, 26 – na I, najmniej zaś (21) na II. Średni wiek badanych wyniósł 20,9 lat.

Prawie wszyscy studenci zadeklarowali, że turystyka i rekreacja jest ich jedynym kierunkiem studiów. Tylko jedna osoba studiuje jeszcze równoległe geografię.

Wyniki badań

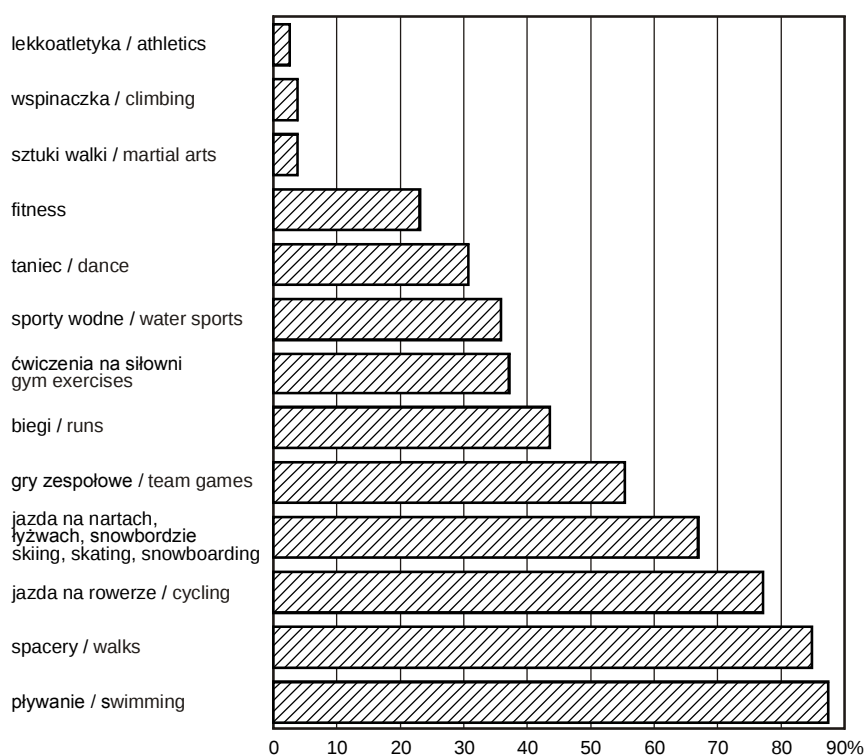
Rekreacja ruchowa

Wśród przebadanych studentów najpopularniejszą formą rekreacji ruchowej było **pływanie** (rys. 1). Uprawiało je 68 osób (87,2% studentów). Mimo iż pływanie jest dyscypliną o charakterze indywidualnym, większość osób (51) uczęszczała na basen ze znajomymi, a znacznie mniej – samodzielnie (25 odpowiedzi). Studenci pływali średnio od 7,6 lat, przy czym mężczyźni znacznie dłużej niż kobiety (10,4 roku w porównaniu z 6,3). Biorąc pod uwagę rok studiów, najdłużej pływanie uprawiali studenci II roku (9,1 roku), przed III (8,4) oraz I rokiem (niecałe 6 lat). Badani pływają zarówno podczas roku akademickiego (56 odpowiedzi), jak i w trakcie wakacji (33 osoby). Ta forma rekreacji ruchowej uprawiana jest regularnie – od kilku razy w miesiącu (46 osób) do kilku razy w tygodniu (13 osób).

Drugą najliczniej uprawianą formą rekreacji ruchowej są **spacery** (rys. 1). Taki sposób spędzania wolnego czasu zadeklarowało 66 osób (84,6% studentów). W przypadku spacerów trudno jest określić najpopularniejszą osobę towarzyszącą. Studenci deklarowali bowiem zarówno spacerowanie samotne (17), ze znajomymi (38), z rodziną (23), jak i z partnerem (27). Omawiana forma rekreacji jest przez ankietowanych uprawiana regularnie – codziennie spacerowało 14 osób, kilka razy w tygodniu – 26, raz w tygodniu – 18. Spacery były bardziej popularne w czasie trwania roku akademickiego (56), nieco mniej zaś w wakacje (45). Studenci spacerowali średnio od 10,5 roku. Im osoby starsze, tym dłużej praktykowały tę formę rekreacji – na I roku było to 9,8 roku, na II – 11,1, natomiast na III – 11,2.

Trzecią co do popularności formą rekreacji ruchowej studentów turystyki i rekreacji okazała się **jazda na rowerze** (rys. 1), którą uprawiało 60 osób (76,9% badanych). Najwięcej studentów jeździło samotnie (32) lub ze znajomymi (30), częściej w wakacje (45 osób), niż w trakcie roku akademickiego (30). Jazda na rowerze jest praktykowana w miarę regularnie – 46 osób uprawiało ją przynajmniej raz w tygodniu. Średnio studenci jeździli rekreacyjnie na rowerze od blisko 10 lat (9,75 roku), dłużej w przypadku mężczyzn (11,3 lat, kobiety – 8,68). Zdecydowanie najdłużej jeździli studenci III roku (13,75 lat), przed tymi studiującymi na roku II (11 lat) i na I roku (7,6 roku).

Jazdę na nartach, łyżwach lub snowboardzie (rys. 1) uprawiało 51 osób, (65,4% studentów) w tym większość ze znajomymi (45 odpowiedzi). Ze względu na specyfikę wymienionych aktywności, praktykowane są one najczęściej raz w roku (34 odpowiedzi), w trakcie ferii zimowych (36). Średnio studenci korzystali z formy rekreacji od 5,5 roku, przy czym kobiety nieco dłużej od mężczyzn (5,8 roku w porównaniu z 4,8). Biorąc pod uwagę rocznik, studenci III roku jeździli na nartach dłużej (7,3 roku) niż z pozostałych lat (I rok – 5,1, II – 4,8).

Rys. 1. Udział studentów uprawiających poszczególne formy rekreacji ruchowej (opracowanie własne na podstawie badań ankietowych)

Fig. 1. The percentage of students involved in particular forms of physical recreation (the author's own study based on a survey).

Gry zespołowe (np. siatkówkę, koszykówkę, piłkę nożną) (rys. 1) uprawiały 43 osoby (55,1% badanych). Ich towarzyszami są w znaczącej większości znajomi. Aktywność ta uprawiana jest regularnie, najczęściej raz w tygodniu (29 odpowiedzi). Średnio studenci interesowali się grami

zespołowymi od 9 lat (mężczyźni – 10,2, kobiety 8,3). Nie odnotowano przy tym większych różnic pomiędzy poszczególnymi rocznikami.

Uprawianie **biegów** (rys. 1) zadeklarowały 34 osoby (43,6% badanych). Ta forma rekreacji praktykowana była na ogół samotnie (22 osoby), znacznie rzadziej zaś w gronie znajomych (9) czy z rodziną (3 odpowiedzi). Bieganie dla studentów było popularne zarówno w trakcie roku akademickiego (26), jak podczas wakacji (21). Najwięcej osób biegło raz w tygodniu (17), mniej (9) – kilka razy tygodniowo. W porównaniu z innymi formami rekreacji ruchowej studenci biegali od niedawna, średnio od 3,6 roku (mężczyźni 4,8, kobiety 2,6). Najdłużej, prawie 5 lat (4,9) biegali studenci II roku, najkrócej zaś – III (1,4 roku).

Jak wynika z rysunku 1, dosyć popularne formy rekreacji ruchowej stanowiły także: ćwiczenia na siłowni – 29 osób (37,2% badanych), sporty wodne – 28 osób (35,9%), taniec – 24 osoby (30,8%) oraz fitness – 18 osób (23,1%). Znacznie mniej popularne były inne formy, takie jak: sztuki walki, wspinaczka – po 4 osoby (5,1%) czy też lekkoatletyka – 3 osoby (3,8%).

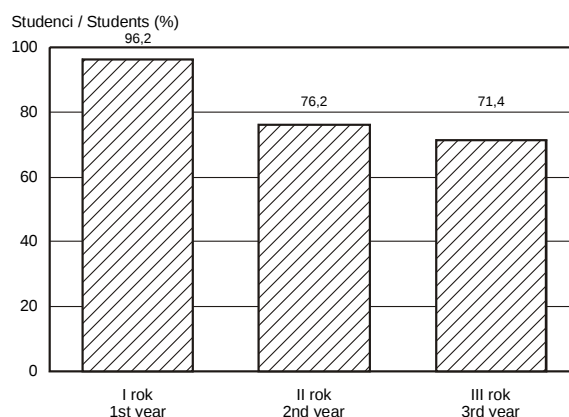
Zdecydowana większość aktywności ruchowej studentów miała miejsce na terenie województwa łódzkiego. Tylko pojedyncze wskazania dotyczyły innych terenów. Wyjątek stanowiły: jazda na nartach oraz sporty wodne, których uprawianie koncentrowało się w innych województwach (małopolskim oraz warmińsko-mazurskim). Zapewne jest to spowodowane zdecydowanie korzystniejszymi warunkami przyrodniczymi i lepszą infrastrukturą techniczną tych regionów. Można chyba też założyć, że te dwie formy rekreacji ściślej niż pozostałe wiążą się z wjazdami turystycznymi.

Turystyka aktywna

Na rysunku 2 wykazano, że uprawianie jakiejkolwiek formy turystyki aktywnej zadeklarowało 65 osób, w tym najwięcej z roku I – 96,2%, następnie z II – 76,2%, a najmniej z roku III – 71,4%. Pozostali badani wskazywali różne przeszkody w uprawianiu tej formy turystyki, jak np.: brak czasu (4 wskazania), brak chęci, towarzystwa, pieniędzy (po 2 wskazania).

Jak pokazuje tabela 1, najpopularniejszą formą turystyki aktywnej wśród ankietowanych studentów była turystyka piesza górską, której uprawianie zadeklarowało 46 osób. Ponad połowa badanych preferowała turystykę narciarską i snowboardową (39 wskazań). Kolejną grupę sta-

nowili studenci uprawiający turystykę rowerową (28 wskazań) i pieszą (24 wskazania). Turystyka kajakowa miała dużo mniej zwolenników, bo jedynie 15. Pozostałe formy turystyki aktywnej były jeszcze mniej popularne i uprawiane przez stosunkowo niewielką liczbę studentów – turystykę żeglarską uprawiało 7 osób, penetrację jaskiń – 4, wspinaczką, jazdą konną i nurkowaniem interesowały się po 3 osoby, natomiast 1 osoba zaznaczyła uprawianie innego rodzaju turystyki aktywnej.

Rys. 2. Udział studentów uprawiających turystykę aktywną wśród badanych (opracowanie własne na podstawie badań ankietowych)

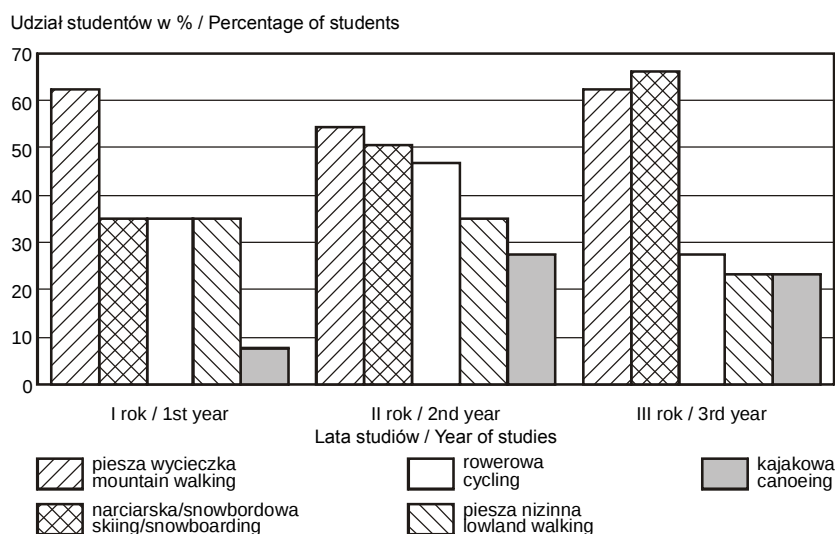
Fig. 2. The percentage of students involved in active tourism among those surveyed (the author's own study based on a survey)

Tabela 1. Liczba studentów uprawiających poszczególne formy turystyki aktywnej
Table 1. A number of students involved in particular types of active tourism

Rodzaj turystyki Type of tourism	Liczba osób A number of people
Piesza górską / back-packing in the mountains	46
Narciarska/snowboardowa / skiing/snowboarding	39
Rowerowa / cycling	28
Piesza nizinna / back-packing in lowlands	24
Kajakowa / canoeing	15
Żeglarska / sailing	7
Penetracja jaskiń / potholing	4
Wspinaczka / climbing	3
Konna / horse-riding	3
Nurkowanie / diving	3
Inne / others	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych.
Source: the author's own study based on a survey.

Biorąc pod uwagę wszystkie trzy badane roczniki można stwierdzić, że turystykę aktywną (5 najpopularniejszych form – rys. 3) studenci uprawiali przeciętnie od ponad 6 lat (6,2 roku). Należy dodać, że studenci lat wyższych nie zajmowali się nią dłużej, co mogłoby wynikać z ich wieku. Najkrócej turystyką aktywną interesowali się studenci II roku – od 5 lat. Studenci I i III roku uprawiali ją porównywalnie długo – od ok. 7 lat.

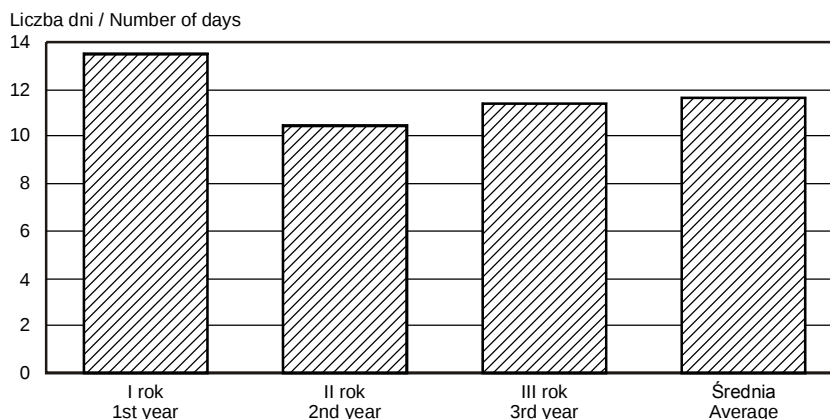

Rys. 3. Udział studentów uprawiających pięć najpopularniejszych form turystyki aktywnej (opracowanie własne na podstawie badań ankietowych)

Fig. 3. The percentage of students involved in five most popular types of active tourism (the author's own study based on a survey)

Wyjazdy studentów w 2007 r. (rys. 4) nie przekraczały średnio 12 dni. Najmniej czasu na wyjazdach turystycznych spędziły osoby z II roku – niewiele ponad 10 dni, a najwięcej pierwszorocznicy – prawie dwa tygodnie. Studenci z III roku na wyjazdy poświęcali niecałe 12 dni.

Analizując organizację wyjazdów studentów należy zauważyć, że badani raczej niechętnie korzystali z oferty AZS czy PTTK. Zaledwie 4% respondentów zadeklarowało fakt korzystania z ich usług. Niewiele więcej osób skorzystało z ofert biur podróży (jedynie 5,8%). Studenci najchętniej organizowali swoje podróże samodzielnie (69%) lub uczestniczyli w wyjazdach zorganizowanych przez szkołę (z badań wyłączono wynikające z toku studiów obowiązkowe wyjazdy na ćwiczenia terenowe).

Rys. 4. Długość wyjazdów związanych z turystyką aktywną (opracowanie własne na podstawie badań ankietowych)

Fig. 4. The length of active tourism trips (the author's own study based on a survey)

Studentów zapytano także, kto najczęściej towarzyszy im w podróżach. Zdecydowana większość (66%) wyjeżdżała ze znajomymi, co czwarty zaś z rodziną (24,7%). Na dalszym miejscu jako towarzysza podróży respondenci wskazali partnera/partnerkę – 18,4%. Najmniejszą grupę stanowiły osoby wyjeżdżające samotnie (8,6%).

Charakterystyka najczęściej wskazywanych form wyjazdów turystyki aktywnej

Wśród badanych najpopularniejszą formą turystyki aktywnej była **turystyka piesza górską**. Zdecydowana większość studentów wyjazdy związane z tą formą aktywności organizowała samodzielnie (30 wskazań), a towarzystwo stanowili przeważnie znajomi (32 wskazania). Na dalszych miejscach znalazła się rodzina i partner/partnerka (odpowiednio: 11 i 10 wskazań).

Respondenci zadeklarowali, że uprawiają turystykę pieszą górką średnio od 6 lat, przy czym studenci III roku od prawie 9 lat, a najkrócej roku II (nieco ponad 3,5 roku). W 2007 r. wyjazdy odbywały się głównie w czerwcu i lipcu, a średnia długość wyjazdu wyniosła 9,4 dnia. Miejscem docelowym dla uprawiania turystyki pieszej górskiej były przede wszystkim Beskidy i Sudety.

Drugą najliczniej uprawianą formą turystyki aktywnej okazała się **turystyka narciarska/snowboardowa**. Zainteresowanie nią zadeklarowała połowa badanych. Studenci najchętniej samodzielnie organizowali wyjazdy na narty, jakkolwiek ta forma turystyki najczęściej skłaniała do korzystania z ofert biur podróży. Respondenci najczęściej wyjeżdżali w towarzystwie znajomych (28 wskazań), rodziny (10 wskazań), partnera/partnerki (6 wskazań), a 2 osoby zadeklarowały wyjazd indywidualny.

Studenci najchętniej wyjeżdżali na narty w miesiącach zimowych (głównie w styczniu oraz w lutym). Spośród badanych narciarstwo w Polsce uprawiały 32 osoby (głównie w woj. małopolskim), za granicę wyjechało 6 osób, z czego 4 w region Alp. Studenci uprawiali narciarstwo średnio od 7 lat, najdłużej osoby z roku III – od 8 lat, najkrócej zaś z II roku – od niecałych 5 lat. W ubiegłym roku średnia długość wyjazdu wyniosła 9 dni. Najwięcej dni (ponad 14) spędzili na nartach studenci I roku, natomiast studenci roku III o ponad połowę mniej.

Trzecią co do popularności formą turystyki aktywnej była **turystyka rowerowa**, uprawiana przez 28 osób. Podobnie jak w przypadku turystyki pieszej górskiej, największa grupa osób (27) samodzielnie organizowała swoje wyjazdy. Większość studentów jeździła ze znajomymi (12), ale także z rodziną i indywidualnie (po 9 wskazań). Badani zadeklarowali, że uprawiają turystykę rowerową średnio od 7,5 roku. Studenci I roku zainteresowani są tą formą turystyki od ponad 8 lat, najkrócej zaś studenci z II roku – 6 lat. Respondenci spędzali na wyjazdach rowerowych średnio 16 dni, przy czym warto zauważyć, że wyjazdy mężczyzn były o 3 dni dłuższe niż kobiet. Grupa studentów, która najkrócej uprawiała turystykę rowerową, spędzała jednocześnie najwięcej czasu na wyjazdach – ponad 22,5 dnia, natomiast badani z roku III niecałe 2 tygodnie. Prawie wszyscy respondenci jeździli po Polsce, 19 osób jako główny obszar rowerowych penetracji wskazało województwo łódzkie.

Turystykę pieszą nizinną uprawiało 24 respondentów. Swoje wyjazdy badani organizowali najchętniej samodzielnie, najczęściej w towarzystwie znajomych (17 odpowiedzi), rzadziej rodziny i partnera/partnerki (odpowiednio: 7 i 6 odpowiedzi). Studenci uprawiali tę formę turystyki od 7 lat, co ciekawe – kobiety o ponad rok dłużej niż mężczyźni (7,5 do 6,25 roku).

W analizowanym okresie średnia długość wyjazdu wyniosła 13,3 dnia. Kobiety wyjeżdżały na krócej – 10 dni, mężczyźni – średnio 20 dni. Grupa studentów II roku spędziła na tego rodzaju wędrówkach 12 dni,

natomiast młodszy studenci prawie 15 dni. Większość badanych (21 osób) uprawiała ten rodzaj turystyki w Polsce, przede wszystkim w województwie łódzkim (7 osób). Inne województwa wymieniane przez studentów to: pomorskie (2 osoby), śląskie, mazowieckie, małopolskie, opolskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie (po 1 odpowiedzi).

Grupa 15 respondentów zajmowała się **turystyką kajakową**. Średnio była ona uprawiana od 4 lat (u kobiet – 4,2 roku, u mężczyzn – od 3,3 roku). Najdłuższe związki z tą formą turystyki wykazali studenci I roku – 6,5 roku; studenci II i III roku uprawiali ją odpowiednio od 4,4 i 2,6 lat. Średnia długość spływu kajakowego wyniosła w badanym 2007 r. 6,16 dnia (7,25 dnia u kobiet, 4 dni u mężczyzn), przy czym najdłuższa dotyczyła studentów III roku (średnio 6,5 dnia). 13 osób zadeklarowało, że uprawia turystykę kajakową w Polsce, w tym w woj. łódzkim 5 osób, w woj. kujawsko-pomorskim 3 osoby, po 2 w woj. wielkopolskim i warmińsko-mazurskim, natomiast 1 – w woj. podlaskim.

Inne formy turystyki aktywnej (np. konna) były wśród studentów turystyki i rekreacji znacznie mniej popularne. Turystykę żeglarską uprawiało 7 osób, penetrację jaskiń – 4, turystykę wspinaczkową, nurkową i konną po 3 osoby. Nieliczni respondenci określili się jako turyści kwalifikowani w wybranej dyscyplinie turystyki. Były wśród nich osoby uprawiające żeglarstwo (7), narciarstwo (3) oraz wspinaczkę (2).

Podsumowanie

Wyniki przeprowadzonych badań dowodzą, że większość studentów turystyki i rekreacji Uniwersytetu Łódzkiego uprawia zarówno rekreację ruchową, jak i turystykę aktywną. Najpopularniejsze formy turystyki aktywnej (piesza górska, narciarska/snowboardowa, rowerowa, piesza nizinna oraz kajakowa) wiążą się z najczęściej uprawianymi formami rekreacji ruchowej (pływaniem, spacerami, jazdą na rowerze, jazdą na nartach, łyżwach, snowboardzie, grami zespołowymi, biegami). Studenci częściej uprawiający rekreację ruchową wykazują jednocześnie większe zainteresowanie turystyką aktywną.

Inne rodzaje turystyki aktywnej są rzadziej spotykane, nikt zaś nie zadeklarował uprawiania form ekstremalnych czy rzadko spotykanych. Tylko 11 osób deklaroowało uprawianie turystyki kwalifikowanej (niektóre osoby więcej niż jedną dyscyplinę).

Wybór takich właśnie form turystyki aktywnej i rekreacji może być

spowodowany tym, że są one uwzględnione w programie studiów i – co za tym idzie – promowane przez uczelnię. Wniosek ten potwierdza, iż większość badanych deklaruje wzrost zainteresowania turystyką aktywną w wyniku podjęcia studiów na kierunku turystyka i rekreacja. Co więcej, największy wzrost zainteresowania związany jest z turystyką narciarską i kajakową, formami uprawianymi obowiązkowo na obozach na I i II roku studiów.

Głównym obszarem aktywności turystycznej studentów jest Polska. Jedynie niewielka grupa osób wyjeżdża w tym celu poza granice kraju. Podobną tendencję widać w przypadku rekreacji ruchowej, z zastrzeżeniem, że w tym przypadku praktycznie wszelka aktywność skupia się na terenie województwa łódzkiego (z wyjątkiem jazdy na nartach/snowboardzie i sportów wodnych).

W 2007 r. na najdłuższe wyjazdy turystyczne pozwolili sobie studenci I roku. Z pewnością ma to związek z faktem, że – ze względu na terminarz egzaminów maturalnych – mieli znacznie dłuższe wakacje niż pozostali badani.

Niestety, można także zauważyć pewne negatywne zjawiska. Przede wszystkim z roku na rok maleje liczba osób uprawiających turystykę aktywną. Na I roku jest to 96,2% badanych, na II – 76,2%, natomiast na III – 71,4%. Może to wskazywać, że wpływ obozów turystyki aktywnej jest krótkotrwały i powinny zostać podjęte działania zmierzające do jego wzmocnienia.

Literatura

- Gaworecki W.W., 1998, *Turystyka*, PWE, Warszawa.
- Gołembski G. (red), 2005, *Kompendium wiedzy o turystyce*, PWN, Warszawa.
- Kurek W., 2007, *Turystyka*, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.
- Łobożewicz T., Bieńczyk G., 2001, *Podstawy turystyki*, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa.
- Tauber R.D., Siwiński W., 1999, *Metodologia badań w dziedzinie rekreacji i turystyki (skrypt dla studentów kierunku turystyka i rekreacja)*, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu, Poznań.
- Wolańska T., 1971, *Rekreacja fizyczna*, Centralny Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury, Warszawa.
- Załącznik nr 108 do „Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki”.

Physical recreation and active tourism of Tourism and Recreation students at the University of Lodz

Summary

The educational goals of Tourism and Recreation studies at the Faculty of Geography of the University of Lodz make one think that active tourism and physical recreation should be priority activities for the students in the field as far as their leisure activities are concerned. Answering the question about whether this is indeed the case served as the point of departure for research carried out among the students of Tourism and Recreation, University of Lodz, which resulted in the present paper.

The main aim of the study was to investigate the issue of physical activity of first-, second- and third-year students of Tourism and Recreation with regard to active tourism and physical recreation as well as to answer a number of questions concerning these two forms of activity. The questions particularly referred to the scope, participants and location of given forms of physical recreation and active tourism that the students take part in and whether studying Tourism and Recreation affects their decisions in this respect.

The paper distinguishes between qualified tourism (requiring certain qualifications, permits) and active tourism based on physical activity, but not entailing any formal requirements.

Research discussed in the present paper was conducted during the 2007/2008 academic year and involved a questionnaire survey. It was intended to be thorough, but taking the results into consideration it has to be regarded as a pilot study. On the whole, 78 people were examined, including 55 females. The greatest number of the participants were third-year students, with second-year students representing the smallest portion of the sample. The average age of the informants was 20.9.

The study points to the most popular forms of active tourism (mountain walking, skiing, snowboarding, cycling, lowland walking, canoeing) and physical recreation (swimming, walking, cycling, skiing, skating, snowboarding, team games, running).

To sum up, the results of the survey demonstrate that the majority of Tourism and Recreation students are involved in active tourism and physical recreation. However, they primarily choose well-known sports and no one reports doing rare or extreme sports. Also, the role of qualified tourism seems insignificant since only 11 people declare they possess any qualifications in this respect.

Moreover, the study shows that studying Tourism and Recreation has influence on both the increased interest in active tourism and physical recreation and the choice of activities. The activities that form part of the curriculum tend to be chosen most frequently. Apart from this, most students claim they are more interested in sports promoted by the university, such as skiing or canoeing.

The main area of students' activity is Poland, while in the case of recreation the dominating location is Lodz Province.

Unfortunately, there can be observed a negative phenomenon of decrease in the number of people taking part in active tourism: among first-year students it is 90%, whereas among third-year students it is only about 70%. This might suggest that some action is needed to enhance the positive effect of active tourism trips organized by the university and to make the offer wider so that less popular forms of active tourism and physical recreation should be promoted.

Translated by Wiktor Pskit